

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНОЛОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

СИЛАБУС ОBOB'ЯЗKOBOTO OCBITHЬOTO KOМПОНЕНТУ

**«БІЗНЕС – КОМУНІКАЦІЇ TO МОТИВАЦІЯ ПЕРСОНАЛУ У
ПІДПРИЄМНИЦЬКІЙ ДІЯЛЬНОСТІ»**

Мова навчання – *українська*

Шифр та найменування галузі знань *07 «Управління та адміністрування»*

Код та найменування спеціальності *076 «Підприємництво та торгівля»*

Освітньо-професійна програма *Підприємництво і торгівля, товарознавство та експертиза в митній справі*

Ступінь вищої освіти *магістр*

Затверджено на засіданні

Методичної Ради зі спеціальності *076 Підприємництво та торгівля*
01.08.2023 протокол №1

Реєстраційний номер в навчальному відділі

К 23 - 04

1. Загальна інформація

Кафедра: [Маркетингу, підприємництва і торгівлі](#)
Викладач: Савченко Тетяна Вікторівна, професор кафедри маркетингу, підприємництва і торгівлі, доктор економічних наук, професор

Контакти:
Savchenko1802@ukr.net,
0660153141

[Профайл](#)

Освітній компонент викладається на 1 курсі у 1 семестрі

Кількість: кредитів - 3, годин – 90

Аудиторні заняття, годин:	всього	лекції	практичні
денна	30	10	20
заочна	16	8	8
Самостійна робота, годин	Денна – 60		Заочна – 74

[Розклад занять](#)

2. Анотація освітнього компоненту

Освітній компонент (ОК) «Бізнес-комунікації та мотивація персоналу у підприємницькій діяльності» спрямований на формування у здобувачів вищої освіти комплексу знань, умінь, навичок та інструментів, що дозволяють опанувати ефективними засобами бізнес-комунікацій, як системи підтримки інформаційної взаємодії підприємства з його внутрішнім та зовнішнім бізнес-середовищем.

Освітній компонент «Бізнес-комунікації та мотивація персоналу у підприємницькій діяльності» базується на знаннях, отриманих здобувачем вищої освіти в результаті вивчення освітніх компонент спрямованих на здобуття комунікаційних навичок.

3. Мета освітнього компоненту

Метою дисципліни «Бізнес-комунікації та мотивація персоналу у підприємницькій діяльності» є набуття компетентностей з бізнес-комунікацій та мотивації персоналу, а також опанування здобувачами знань щодо різних форм бізнес-комунікацій, необхідних для професійної діяльності у сфері підприємництва, задля досягнення конструктивного результату при діловій взаємодії та ефективної кадрової політики, забезпечення розвитку комунікативної компетентності фахівця.

Основним завданням вивчення дисципліни «Бізнес-комунікації та мотивація персоналу у підприємницькій діяльності» є набуття комплексних знань щодо понятійно-категорійного апарату, сутності, складових та механізмів бізнес-комунікацій як засобу професійної комунікації у міжкультурному середовищі, організації та ефективності управління персоналом; методів мотивації персоналу на підприємстві; шляхів вдосконалення системи мотивації праці персоналу.

Згідно з вимогами освітньої програми в результаті вивчення дисципліни «Бізнес-комунікації та мотивація персоналу у підприємницькій діяльності» студент повинен:

знати:

- методи мотивації та само мотивації успішності у бізнесі;
- теорії комунікації, основні види та підходи до комунікації, комунікативний процес та його форми, моделі, стратегії та тактики комунікації у бізнес діяльності, поняття контексту та його вплив; форми та методи мотивування персоналу.

вміти:

- знайти індивідуальний стиль спілкування, застосовувати різноманітні засоби

переконання, оцінити конфліктну ситуацію та обрати шляхи її подолання, організувати процес прийому й передачі інформації, установлювати комунікативні зв'язки в колективі,

– розрізняти основні види комунікації, класифікувати види вербальної/невербальної комунікації, вміти запобігати непорозуміння, яке може виникнути через специфіку вербальної/невербальної комунікації, проаналізувати та критично застосовувати базові принципи міжкультурної комунікації у діловому контекст, підбирати ефективні методи мотивування персоналу.

4. Компетентності та програмні результати навчання

У результаті вивчення освітнього компоненту «Бізнес-комунікації та мотивація персоналу у підприємницькій діяльності» здобувач вищої освіти отримує наступні програмні компетентності та програмні результати навчання, які визначені в [Стандарті вищої освіти зі спеціальності 076 Підприємництво та торгівля](#) та [освітньо-професійної програмі «Підприємництво і торгівля, товарознавство та експертиза в митній справі»](#) підготовки магістрів.

Інтегральна компетентність

ІК. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та проблеми у сферах підприємницької та торговельної діяльності або в процесі навчання, що передбачає застосування теорій та методів організації і функціонування підприємницьких та торговельних структур і характеризується комплексністю та невизначеністю умов

Загальні компетентності:

- ЗК 1. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації
- ЗК 2. Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми
- ЗК 3. Здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети.
- ЗК 4. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності).

Програмні результати навчання:

ПРН 1. Вміти адаптуватися та проявляти ініціативу і самостійність в ситуаціях, які виникають в професійній діяльності.

ПРН 2. Визначати, аналізувати проблеми підприємницької і торгової діяльності та розробляти заходи щодо їх вирішення

ПРН 3. Вміти розробляти заходи матеріального і морального заохочення та застосовувати інші інструменти мотивування персоналу й партнерів для досягнення поставленої мети.

ПРН 4. Застосовувати бізнес-комунікації для підтримки взаємодії з представниками різних професійних груп.

5. Інформаційний обсяг освітнього компоненту

5.1 Перелік лекційних завдань

Тема	Зміст теми	Кількість годин	
		денна	заочна
Змістовний модуль 1. Теоретичні засади бізнес комунікацій			
1	Роль та особливості ділової комунікації. Проблема та практика спілкування. Питання теорії комунікації. Соціальні інститути комунікації. Ефективність комунікації в умовах ринку	2	2
2	Актуальні формати бізнес-комунікацій. Процес комунікації. Види комунікацій. Форми комунікації. Структура спілкування	2	1
3	Труднощі комунікації. Помилки при побудові спілкування. Фактори, які впливають на розмову. Бар'єри спілкування. Фразеологічні кластери	2	1

Змістовний модуль 2. Інструменти мотивування персоналу			
4	Сутність мотивації праці персоналу. Мотивація праці як складова системи управління персоналом підприємства. Методи вдосконалення системи мотивації праці на сучасних підприємствах	2	2
5	Сутність та основні форми кадрових стратегій. Завдання і методика ділової оцінки персоналу. Креативні методи професійного відбору. Професійне навчання як основний напрямок професійного розвитку	2	2
Разом за ОК:		10	8

5.2 Перелік практичних робіт

№ з/п	Назва практичної роботи	Кількість годин	
		денна	заочна
1	Сутність бізнес - комунікацій	2	0,5
2	Ефективні бізнес - комунікації	2	0,5
3	Комунікаційні бар'єри	2	0,5
4	Невербальна комунікація	2	0,5
5	Вербальна комунікація	2	1
6	Ефективне слухання	2	1
7	Комунікація як інструмент побудови репутації	2	1
8	Формування команд	2	1
9	Методи мотивації праці	2	1
10	Методи підбору персоналу	2	1
Всього за ОК:		20	8

5.3 Перелік завдань до самостійної роботи

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна	заочна
1	<i>Тема:</i> Сутність бізнес - комунікацій Опрацювати матеріал і дати письмові відповіді: 1. Основні етапи розвитку теорії комунікації. 2. Специфіка та основні функції комунікативного менеджменту. Розв'яжіть тести.	6	8
2	<i>Тема:</i> Ефективні бізнес - комунікації Опрацювати матеріал і дати письмові відповіді: 1. Теорії «паблік рілейшнз» по Айві Лі, Е. Бернайсу, С. Блеку, Дж. Грюнігу 2. Ситуаційна модель керування комунікаціями. Розв'яжіть тести.	6	8
3	<i>Тема:</i> Комунікаційні бар'єри Опрацювати матеріал і дати письмові відповіді: 1. Комунікативний процес та типи комунікацій. 2. Комунікативні зв'язки в організаціях. Розв'яжіть тести	6	8
4	<i>Тема:</i> Невербальна комунікація Опрацювати матеріал і дати письмові відповіді: 1. Позитивні жестові вирази 2. Класифікація емоцій людини. Розв'яжіть тести.	6	8
5	<i>Тема:</i> Вербальна комунікація Опрацювати матеріал і дати письмові відповіді: 1. Особливості формування внутрішніх комунікаційних систем.	6	8

	2. Комунікативна компетентність та її складові. Розв'яжіть тести		
6	<i>Тема:</i> Ефективне слухання Опрацювати матеріал і дати письмові відповіді: 1. Закономірності комунікативного менеджменту. 2. Напрями прикладного застосування комунікативного менеджменту. Розв'яжіть тести	6	8
7	<i>Тема:</i> Комунікація як інструмент побудови репутації Опрацювати матеріал і дати письмові відповіді: 1. Створення персонального бренду. 2. Брендінг у системі організаційних комунікацій. Розв'яжіть тести	6	8
8	<i>Тема:</i> Формування команд Опрацювати матеріал і дати письмові відповіді: 1. Особливості зовнішніх та внутрішніх комунікаційних систем. 2. Зв'язки з громадськістю як система комунікацій. Розв'яжіть тести	6	8
9	<i>Тема:</i> Методи мотивації праці Опрацювати матеріал і дати письмові відповіді: 1. Мотиваційний механізм інноваційної діяльності. 2. Творчий підхід керівника до мотивації працівників. Розв'яжіть тести	6	5
10	<i>Тема:</i> Методи підбору персоналу Опрацювати матеріал і дати письмові відповіді: 1. Процес активізації творчої праці на підприємстві. 2. Стилi керівництва і формування інноваційної культури. Розв'яжіть тести	6	5
Всього за ОК:		60	74

6. Система оцінювання та вимоги

Контроль успішності навчання здобувача проводиться у формах вхідного, поточного і підсумкового контролів.

Вхідний контроль якості навчання здійснюється на початку курсу проведенням перевірки залишкових знань здобувачів за ОК, що забезпечують вивчення даного освітнього компоненту (діагностика первинних знань здобувачів).

Формами поточного контролю є:

- тестування знань здобувачів за темами;
- виконання і захист практичних робіт;
- усне опитування.
- підготовка доповідей, повідомлень.

Підсумковий контроль – *диференційований залік*.

Нарахування балів:

Вид роботи, що підлягає контролю	Максимальна кількість оціночних балів	
	Денна	Заочна
Змістовний модуль 1. Теоретичні засади бізнес комунікацій		

Лекційний курс *	-	-
Практичні роботи*	25	25
Самостійна робота*	15	15
Доповіді	10	10
Всього за змістовний модуль 1	50	50
Змістовний модуль 2. Інструменти мотивування персоналу		
Лекційний курс *	-	-
Практичні роботи*	25	25
Самостійна робота*	15	15
Доповіді	10	10
Всього за змістовний модуль 2	50	50
Всього	100,0	100,0

*Є можливість визнання результатів неформальної освіти відповідно до п.2 [Положення про порядок перезарахування результатів навчання \(навчальних дисциплін\) в Одеському національному технологічному університеті.](#)

Критерії оцінювання програмних результатів навчання здобувачів Практичні роботи (оцінювання однієї роботи)

4,5 - 5 балів	Практична відпрацьована та вчасно захищена, надані повні обґрунтовані відповіді	відмінно
4,0 - 4,4 балів	Практична відпрацьована та вчасно захищена, при відповіді допущені неточності	дуже добре
3,5 – 3,9 балів	Практична відпрацьована, відповіді неповні, допущені помилки	добре
2,1 – 3,4 балів	Практична відпрацьована, відповіді незадовільні, допущені грубі помилки	достатньо
0-2 балів	Практична не відпрацьована або дані незадовільні відповіді	незадовільно

Самостійна робота (за один модуль згідно відсотку виконання)

12,0-15,0	90 - 100 %	відмінно
10,0 -11,9	74 – 89%	дуже добре
7,0 – 9,9	60 – 73%	добре
4,0 – 6,9	35 – 59 %	достатньо
0 – 3,9	0-35 %	незадовільно

Підготовка доповідей з презентаціями

9,0-10,0	Доповідь підготовлена на актуальну тематику, має якісну презентацію та вчасно захищена, надані повні обґрунтовані відповіді на поставлені запитання	відмінно
8,0 -8,9	Доповідь підготовлена, має презентацію, при відповіді на питання допущені неточності	дуже добре
7,0 – 7,9	Доповідь підготовлена, має презентацію, але доповідач	добре

	доповідає невпевнено, відповіді на питання неповні, допущені помилки	
5,0 – 6,9	Доповідь підготовлена, має презентацію, але доповідач доповідає невпевнено, відповіді на питання незадовільні, допущені грубі помилки	достатньо
0 – 4,9	Доповідь підготовлена на низькому рівні або відсутня	незадовільно

7. Засоби діагностики успішності навчання

Методи навчання, які використовуються у процесі проведення занять, а також самостійних робіт за ОК:

Лекційні заняття: Словесні методи: розповідь, пояснення, бесіда, дискусія; Наочні: ілюстрація, спостереження, демонстрація; пояснювально- демонстративний метод, проблемний виклад.

Практичні заняття: аналіз конкретних ситуацій (проблемних, звичайних, нетипових); групове обговорення питання; дискусії, виконання ситуаційно-розрахункових задач, інтерактивні методи навчання (проблемне навчання, робота в малих групах, кейс-метод, , тренінг, технології ситуативного моделювання, технології опрацювання дискусійних питань

Самостійна робота: робота з навчально-методичними матеріалами, реферування, конспектування, підготовка доповідей, розв'язання тестів.

8.Інформаційні ресурси

Базові (основні):

1. Конспект лекцій з дисципліни "Бізнес-комунікації та мотивація персоналу у підприємницькій діяльності" [Електронний ресурс] : галузь знань 07 "Управління та адміністрування" спец. 076 "Підприємництво, торгівля та біржова діяльність" ступінь магістр / Т. В. Савченко, О. В. Ніколюк ; Каф. маркетингу підприємництва і торгівлі. — Одеса : ОНТУ, 2023. — 98 с..

2. Методичні вказівки до практичних занять з дисципліни "Бізнес-комунікації та мотивація персоналу у підприємницькій діяльності" [Електронний ресурс] : галузь знань 07 "Управління та адміністрування" спец. 076 "Підприємництво, торгівля та біржова діяльність" ступінь магістр / Т. В. Савченко ; відп. за вип. В. В. Лагодієнко ; Каф. маркетингу підприємництва і торгівлі. — Одеса : ОНАХТ, 2022. — 37 с.

3. Методичні вказівки до самостійної роботи з дисципліни "Бізнес-комунікації та мотивація персоналу у підприємницькій діяльності" [Електронний ресурс] : галузь знань 07 "Управління та адміністрування" спец. 076 "Підприємництво, торгівля та біржова діяльність" ступінь магістр / Т. В. Савченко ; відп. за вип. В. В. Лагодієнко ; Каф. маркетингу підприємництва і торгівлі. — Одеса : ОНАХТ, 2022. — 27 с.

4. Основи психології та етикет професійного спілкування в туризмі [Текст] : навч. посіб. / О. В. Ткаченко, З. П. Зелінська. — Харків : Світ Книг, 2020. — 201 с.

5. Менеджмент підприємств [Електронний ресурс] : навч. посіб. / О. П. Ткаченко, С. С. Ткачова ; Харків. держ. ун-т харчування та торгівлі. — Харків : ХДУХТ, 2021. — 281 с.

6. Людський потенціал підприємницької діяльності [Електронний ресурс] = Human potential of entrepreneurial activity : навч. посіб. / В. П. Мікловда, Н. Ю. Кубіній, Л. Юрковічова та ін. ; за заг. ред. Н. Ю. Кубіній ; Ужгород. нац. ун-т. — Ужгород, 2021. — 172 с. — укр., англ. мовами

Додаткові:

1. Офіційний веб-портал «Законодавство України» <https://zakon.rada.gov.ua/laws>
2. Урядовий портал <https://www.kmu.gov.ua/>
3. Офіційний веб-портал Міністерства юстиції України <https://minjust.gov.ua/>

9.Політика освітнього компоненту

Політика всіх освітніх компонент в ОНТУ є уніфікованою та визначена з урахуванням законодавства України, [Корпоративному кодексу ОНТУ](#), [Кодексу академічної доброчесності](#)

[ОНТУ, Положення про організацію освітнього процесу ОНТУ, Положення про порядок перезарахування результатів навчання \(навчальних дисциплін\) в ОНТУ, вимог ISO 9001:2015 та роботодавців](#)

Викладач /ПІДПИСАНО/ Тетяна САВЧЕНКО

Розглянуто та затверджено на засіданні кафедри маркетингу, підприємництва і торгівлі

Протокол від «28» червня 2023 р. № 13

Завідувач кафедри /ПІДПИСАНО/ Володимир ЛАГОДІЄНКО
ПОГОДЖЕНО:

Гарант ОП Підприємництво і торгівля,
товарознавство та експертиза
в митній справі
доцент кафедри ТПТУБ

/ПІДПИСАНО/ Володимир ШАЛЕНИЙ